

שמנהלים אותה וכו'.

ומאז התחילו לפרסם מודעות גדולות וצעקניות בעתונות האמריקאית בדבר אותה החברה ומבטחים שם הרים וגבעות ובלבד שיקנו מניות, ובכרוניקה של "די צייט" נו' 98 אנתנו קיראים שי-חבר פ. בא לאמריקה לאסיף מניות בשביל חברה זו, ובין יתר הדברים שם נאמר שחור על גבי לבן: "די שיף געזעלשאפט איז איינע פון אריינע קאאפעראטיווע אונטערנעמענען וואס ווערען געפלאנט אין א"י, די געזעלשאפט פונקציאנירט שוין אין מאכט גוטע געשעפטען".

ואני עומד תוהר ומשמים ושואל: ארוני הנכבדים מר ריבוצקי, אפרתי וכו', אתם סקירי החברה שאינה כמעט במציאות, הגירו נא לי: האין גבול לשגוררות המודרנית של הישוב החדש? איה היא החברה שבישמה אתם מדברים? ואיה העסקים שהם "כבר טובים"? הוהו רבותי החלוקה שהחלפנו במקום המזינים והנכאים של הישוב הישן? הכראית היתח המלחמה? הכדאי הנצחון?..

אשמדאי

הפרויטים", ואל לנו להתפישט ולהחרק הרבה ולא נדבר בחצאי מלים וברטוים אלא בעובדות. הנה למשל:

חברת אמדות ופפנות חפית ארצי ישראלית (קיאופורטיב).

לפני בערך כשנה נדבקו מודעות גדולות ברחובות יפו שבהן קוראים לאספת עם בשבת אחריצ. הקוראים היו האדונים ה. ג. ופ. העם, בריה עלובה זו שבלם מדברים בשמה, התאסף בשעת הקבועה ושטע את הנאומים הגלחבים של האדונים הנ"ל שבזם הסבירו כי רק חברת א. ופ. ת. איי היא היא שחציל את הישוב וחבנהו. הקהל התיחס לזה כרצינות גמורה ושלם תיקף להנאומים הנכבדים במטבע טובה שיש לה מחלבים בשוק הא"י, ז. א. מחיאת כפיים כנהיג. ובוה נמר הענין, כי הקול הרחב לא יכול מתחלה לתת יותר אמן בחברה זו מפני מעם פשוט, ומפני הקללה הידועה הרובצת ביחוד על הישוב החדש כי עוד בטרם נולדה "חברה" בארץ כבר טוכן ומזימן משרד ופקידים והוצאות לאין סוף ואלה הפקידים הם הם המנהלים תעמולה לטובת חברה זו או אחרת. והם הם

ראשי ויצאתי משם במפח נפש...

ו בעלי החקוקה של הישוב הישן וחברי הקאופרטיב של הישוב החדש

בעלי החלוקה של הישוב הישן, ז. ה. גאלימנט הרקוב" היו מחנהגים בערך ככה: היו שולחים שדרים לכל קצוי תכל. מאספים פרושות ומחזיקים מוסדות משלהם כגון ישיבות, ברי יתומים, וכדומה.

חוץ מהילדים היתומים ובחורי הישיבות היו מתקיימים על יד המוסדות האלה גם ממונים, נכאים ומנהלים ועוד. חיי המותרות של הגאלימנטים האלה ידועים גם לנו, בני הישוב החדש. האנשים האלה לא היו מלובשים בגדי-מלכות, לא נסעו באוטומובילים ולא החאכפנו במלונים הגדולים. אחר לשבת. מחיי המותרות של בחורי הישיבות הלא אין מה לדבר כלל. ואז באנו אנחנו בני "הישוב החדש" והתחלנו ללחם בכל אלה הפרויטים וגורנו בליה עליהם, וכמעט שהנצחון היה על צדנו, ועתה נראה נא ונחבונם למה שיצרנו? אננו בני הישוב החדש על חרבותיהם של אלה

שמע ארוני! תלמיד מקשיב ומתמיד אנכי בשעורים שלך ובתור שכזה, רבי היקר מר עזמות, מכבר אנכי אותך חמיד, ובפרט מהיום שבו התחילה סגנה לרהף על ראשך נחייית לי קרוב ביותר ובכל לבי אני רוצה להצילך, ולכן מבלי לקחת ממך רשות נכנסתי לשם (למקום שאתה קורא לזה "בית מדרש"...) ועל כוס... (זה כבר לא חשוב מה שהיה בחובה...) נכנסתי בשיחה עם התובע והתחלתי לשדל אותו בדברים רכים שמתוך רחמנות יתחל לך הפעם, כי הלא יהודים אחים אנחנו, ומי יודע אולי אחת, רבי, בעל אשה ובנים הנך? ובכלל אסור ליהודי להיות "נוקם ונומרי שכנה. אך הוא באחת: "לא" הוא לא יתחל על כבודו, ועד שלא יראוך בשרשראות ברזל ממש, לא תחקיר דעתו. ולא רק הוא אלא גם העזר כנגדו החחילה להתרגו ולצעוק: מה זה חבא חבריא מדרור היום? ותולול בנו? לא, ולא! אל רחמתי! שנית פנתה הוא אליו: חמיד ובכל פעם אתה הנתבע במשפטים, היה לכל הפחות פעם תובע...

כשראיתי שלא הצלחתי -- הרבנתי את

כל כך בעינינים כאלה -- טעיתם פעם והקהל האי זה המאריך. אף לפעמים, יפלה לכם ברב חסדו, אבל להבא הזהרו נא בדברים כאלה וכשחנשו למעשים ממשיים, אל תעשו את זה כל כך בשקט. ישנה עתונות, ישנו חלגיה בארצנו שגם הוא צריך להחקיים, רכנת, אוטומובילים, ומלונים בכל עיר ועיר, ישנם גם אנשים גדולים בישוב, דרים ומרנדסים מכל המינים שיכולים לחפש" אצלכם מקומות חשובים... ובכלל אל תהיו נא פורצי נדר ומפריעי מנהגי הישוב! ראו רבותי דזהרתיכם!

ה) לעזמות

בא יומך "מסכין", נפלה בפח. לא שמעת ל זהרות ידידיך: "אל תהא ירך בכלי. העמידו אותך לפני. עמוד הקלון". יושב אתה כבר על ספסל הנאשמים בעון הוצאת דבת "בית מדרש", ומי יודע מה יהא סופך? איות ססק דין יוצא נגדך, כמה חרשים או אפשר כמה שנים חצטרך להחגולל במאסר? (חיתי להם ל"ידידינו" בחיפה שדרשו הקלת גורלם של האסירים אשר אולי בזכותם יוקל גם גורלך...).

מיומני

ב

ה) פריצת גדר

היתכן? לאסוף כסף. לקנות קרקע, להכין את התכנית, לגשת לעבודה ורק אח"כ לפרסם פרוספקט בעתונות?

ואני עומד חמה ושואל: רבותי, חברי המפעל הארץ-ישראלי, מתי היו אספוחיכם, ושיבותיכם וועידותיכם? מה שמש של ה"דירקטורים" שלכם. נשיאי הכבוד, ואיה משכן כבוד משרדיכם? דהלא ממש בגדחם בנו, הקהל האי, וגם לעתונים גרמחם היוק לא קטן, שלא נתחם שלהם במשך שנה, שנתים חמר למברקים, ידיעות, ודיני-חשבונות מכל הענין שלכם. לא, ארוני, פרצתם את גדר הישוב, לא כמנדרג המדינה" החנהגם ויצאחם מן הכלל, כלל חברות דומות לחברתכם... (אל תחשב לי זאת ללזות שפתים: כגון חברת "הבונה" למשל...) אבל שמעו רבותי "חברי המפעל דהאי" הלא אין להשיב מה שעכר, אולי מפני צחלק מחברתכם הוא ס"כני הארץ ואינם בקיאים